Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Potînga Iurie

Dosarul nr. 2a-1362/25
2-23086432-02-2a-11042025

D E C I Z I E

25 noiembrie 2025 **municipiul Chișinău**

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii Constantin Roșca și Roman Pascari
Grefier Ionela Muturniuc

examinând în ședință publică apelul declarat de Orbu Dan și Orbu Nicu împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul legal Pascali Galina în interesele minorei Pascali Minola, persoane interesate Agenția Servicii Publice, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani mun. Chișinău, Orbu Nicu și Orbu Dan privind constatarea paternității,

C O N S T A T Ă:

Poziția și soluția instanței de fond:

1. La data de 15.06.2023, reprezentantul legal Pascali Galina, în interesele minorei Pascali Minola, a depus cerere în procedura specială privind constatarea paternităţii indicând persoane interesate Agenţia Servicii Publice, Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sect. Buiucani mun. Chişinău, Orbu Nicu şi Orbu Dan (f.d. 3-25).
2. Petiţionara şi-a întemeiat cererea în temeiul prevederilor art. 48 din Cod familiei RM, art. 279-285 Cod procedură civilă RM.
3. Persoana interesată Agenţia Servicii Publice prin referinţa depusă și-a expus poziţia fără a obiecta asupra fondului cauzei, lăsând soluţionarea în baza probelor administrate după propria convingere a instanței de fond.
4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025 a fost admisă cererea formulată de petiţionara Pascali Minola. S-a constatat paternitatea cet. Creli Iurie, d.n. *****, IDNP ***** şi decedat la data de 17.05.2023 ca fiind tatăl biologic a copilului său Pascali Minola, d.n. *****, IDNP *****. Hotărârea

serveşte temei pentru introducerea înscrierilor de rigoare în actele stare civilă a fiicei Pascali Minola, d.n. *****, IDNP ***** la rubrica „tată” privind datele lui Creli Iurie, d.n. *****, IDNP *****.

Poziția părților în instanța de apel:

5. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025, la 27 februarie 2025, în termenul de declarare a apelului, Orbu Dan și Orbu Nicu au declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea cererii de apel. Casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 13.02.2025 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cererea formulată de petiționara Pascali Minola, persoane interesate Agenţia Servicii Publice, Direcţia pentru protecţia copilului sect. Buiucani mun. Chişinău, Orbu Dan şi Orbu Nicu privind constatarea paternităţii.
6. În motivarea apelului declarat, apelanții Orbu Dan și Orbu Nicu au menționat că hotărârea este una neîntemeiată, deoarece instanţa de fond la emiterea hotărârii s-a bazat doar pe concluzia expertizei judiciare genetică a ADN care a concluzionat că nu se exclude probabilitatea de 99. 999998472107% că anume cet. Creli Iurie decedat la data 17 mai 2023, este tatăl biologic a cet. Pascali Minola, fără a o colabora cu alte probe şi anume a probelor prezentate de apelanţi.
7. Menţionează că expertiza judiciară genetică a ADN ordonată în cadrul cauzei date a fost efectuată de expertul judiciar Verbiţchi Svetlana în baza prelevării sângelui lichid de la Pascali Minola şi a probei de sânge uscat prelevat de la cadavrul Crcli Iurie fiind recepţionate pentru examinare din arhiva secţiei biologice medico-legală al secţiei Tanatologie medico-legală mun. Chişinău.
8. La examinarea cauzei, apelanții au obiectat asupra efectuării expertizei judiciară genetică a ADN, pe motiv că prelevarea probelor biologice de la cadavrul tatălui lor Creli Iurie ce au fost prelevate de medicul legist în baza ordonanţei a urmării penale au fost efectuate ilegal.
9. Acţiunile organului de urmărire penală cât şi acţiunile medicului legist au fost contestate de apelantul Dan Orbu, printre care şi Ordonanţa organului de urmărire penală a IP Buiucani, al DP Chişinău reprezentat de ofiţerul de urmărire penală Nadejda Ghindă din 19.05.2023 privind dispunerea efectuării expertizei medico-legale a cadavrului în rezultatul căreia au fost prelevate probe biologice de la cadavrul Creli Iurie. Or, dispunerea şi efectuarea expertizei ordonate în cadrul urmării penale a fost efectuată ilegal a avut drept scop prelevarea probelor biologice sub pretextul că la cadavrul au fost depistate careva leziuni corporale, ceea ce contravine constatării medicului legist al CML, Hariton Oleg că la examinarea cadavrului nu s-au constat semne şi nici suspeciuni cu privire la moarte violentă, circumstanţe care nu impun efectuarea expertizei medico-legale.
10. Astfel, instanţa de fond la emiterea soluţiei în cauză, a ignorat să se expună asupra copiei ordonanţei din 06.02.2024 a procurorului adjunct al procurorului-şef al Procuraturii mun. Chişinău, şef-adjunst al Oficiului Buiucani, Gheorghe Mihăilă, prin care a anulat ca fiind neîntemeiată ordonanţa de neîncepere a urmării penale şi

clasare a procesului penal din 29.05.2023 adoptată de procurorul Remus Moroz în cadrul procesului penal nr. 1186 din 22.06.2023.

11. Prin urmare, consideră că expertizei judiciare genetică a ADN ordonată de instanţa de fond este una prematură, deoarece ordonanţa din 19.05.2023 a organului de urmărire penală a IP Buiucani, al DP Chişinău reprezentat de ofiţerul de urmărire penală Nadejda Ghindă prin care dispunerea efectuării expertizei medico-legale a cadavrului în rezultatul căreia au fost prelevate probe biologice de la cadavrul Creli Iurie este obiectul plângerii penale a apelanţilor.

12. La data de 23 octombrie 2025 reprezentantul persoanei interesate Agenţia Servicii Publice a depus referință la apelul declarat de Orbu Dan și Orbu Nicu, prin care a invocat că dovada paternității se face prin orice mijloc de probă admis de lege, care urmează a fi examinat de către Colegiul civil.

13. În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul intimatei Pascali Minola, Alexandru Antohi a solicitat respingerea cererii de apel, consideră că instanța de fond a apreciat și stabilit corect toate circumstanțele cauzei, aplicând corect prevederile legislației în vigoare. Solicită respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond fără modificări.
14. Intimata Pascali Minola a susținut poziția avocatului.
15. Apelanții Orbu Nicu și Orbu Dan, fiind legal citați despre data ședinței de judecată, nu s-au prezentat.
16. Reprezentantul persoanei interesate Agenția Servicii Publice nu s-a prezentat, dar prin referința depusă a solicitat examinarea cauzei în lipsă.
17. Reprezentantul persoanei interesate, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani mun. Chișinău, nu s-a prezentat, dar prin cerere a solicitat examinarea cauzei în lipsă, fiind dispusă examinarea cauzei în ordine de apel, în lipsa părților absente.

Aprecierea instanţei de apel:

18. *Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele ce succed.*
19. În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.
20. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
21. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează, că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea

multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

22. Potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.
23. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
24. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
25. Colegiul civil reține, că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).
26. De asemenea, conform prevederilor art. art.48 din Codul familiei al RM, dacă copilul este născut din părinţi necăsătoriţi între ei şi în lipsa declaraţiei comune a părinţilor sau a tatălui copilului, paternitatea se stabileşte de către instanţa judecătorească în baza declaraţiei unuia dintre părinţi, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuşi la atingerea majoratului.
27. Art. 50 din Codul familiei al RM, copiii născuţi în afara căsătoriei au aceleaşi drepturi şi obligaţii faţă de părinţii şi rudele lor ca şi cei născui de la persoane căsătorite.
28. Colegiul reține explicaţiile Plenului Curţii Supreme de Justiţie și anume că stabilirea paternităţii se face în mod diferit, în dependenţă de provenienţa copilului din căsătorie (cel născut în timpul căsătoriei) sau provenienţa copilului în afara căsătoriei (cel născut înainte de căsătorie ori născut în situaţia în care părinţii nu sunt căsătoriţi).
29. Paternitatea în afara căsătoriei se poate stabili fie prin recunoaşterea voluntară din partea pretinsului tată sau printr-o declaraţie comună a acestuia şi a mamei copilului, depusă la organul de stare civilă, în condiţiile art. 47 alin. (5) Codul familiei, fie prin acţiune în justiţie pentru stabilirea paternităţii.
30. Acţiunea în stabilirea paternităţii este mijlocul procesual, prin care copilul născut în afara căsătoriei, în nume propriu sau prin reprezentantul legal, urmăreşte să-şi stabilească paternitatea faţă de pretinsul său tată pe cale judecătorească.
31. Pe cale judiciară paternitatea se stabileşte prin două căi: - stabilirea paternităţii, în procedura contencioasă, conform art.48 Codul familiei; - constatarea faptului recunoaşterii paternităţii, în procedura specială, conform art.281 alin.(2) lit.d) CPC.

32. Pot înainta cerere de chemare în judecată privind stabilirea paternităţii sau de constatare a faptului recunoaşterii paternităţii, potrivit art.48 Codul familiei, părinţii, tutorele (curatorul) copilului sau copilul însuşi, la atingerea majoratului.
33. În conformitate cu art. 59 alin. (2) Codul familiei, părinţii minori necăsătoriţi, care nu au atins vârsta de 16 ani, pot de sine stătător să înainteze acţiune în stabilirea paternităţii, cât şi în contestarea paternităţii. Respectiv, instanţele de judecată nu vor fi în drept să restituie cererea de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. c) CPC. În cazul în care parte, în cauzele privind stabilirea paternităţii, cât şi contestarea paternităţii, sunt minorii, în scopul apărării drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale acestora, instanţa de judecată va antrena în proces reprezentanţii lor legali (art. 58 CPC).
34. Cazul în care tatăl firesc al copilului este decedat, constituie o condiţie obligatorie pentru constatarea faptului recunoaşterii paternităţii în procedura specială.
35. În cererea cu privire la constatarea faptului recunoaşterii paternităţii (procedură specială) se va indica scopul stabilirii faptului paternităţii (introducerea datelor despre tată în actul de stare civilă, în legătură cu necesitatea stabilirii pensiei copilului, dreptul la succesiune etc.).
36. Dovada paternităţii se face prin orice mijloc de probă admis de lege: martori, înscrisuri (ex.: înscrierile din foaia clinică privind datele despre sarcină, despre noul-născut), mărturisirea pârâtului. Un rol deosebit îl reprezintă expertiza medico-judiciară, instanţa urmând să-şi formeze convingerea asupra stabilirii paternităţii din ansamblul de probe prezentate.
37. Ţinând cont de interesul superior al copilului, instanţa de judecată (judecătorul), în situaţia în care, la caz, nu există probe suficiente, va propune părţilor efectuarea unei expertize medico-judiciare (expertiza ADN, expertiza serologică, expertiza dermatologică etc.)
38. Din materialul probator administrat, se atestă că Creli Iurie şi Pascali Galina s-au aflat în relaţii de concubinaj începând cu 2004. La data de 30.01.2005 în cadrul Bisericii „Schimbarea la Faţă” din satul Cobîlea r-1 Şoldăneşti a fost oficiată cununia între Pascali Galina şi Creli Iurie, în calitate de naşi au asistat Potorac Grigore şi Potorac Valentina (f.d.13).
39. La data de ***** în perioada concubinajului lui Creli Iurie şi Pascali Galina s-a născut copilul minor Pascali Minola. Întrucât Pascali Galina nu era oficial căsătorită cu Creli Iurie ultimul nu a fost inclus în certificatul de naştere. Potrivit certificatului de naştere seria nr.NA-V 0975153 din 12.10.2005 a copilului minor Psacali Minola d.n. *****, rezultă că la rubrica mamă este arătată Pascali Galina, pe când la rubrica tată nu este indicat un careva nume (f.d. 12).
40. La data de 28.01.2006 în cadrul Bisericii „Acoperământul Maicii Domnului” din localitatea Ghidighici, mun. Chişinău a fost efectuat şi înregistrat botezul copilului Magdalina, numele şi prenumele părinţilor fiind Iurie şi Galina Pascali, numele şi prenumele naşilor fiind Grigore şi Valentina Potorac (f.d. 14).
41. Ulterior la data de 17.05.2023 a decedat Creli Iurie d.n. ***** (f.d. 15).
42. Prin raportul de expertiză judiciară nr.202405O0115 din 30.05.2025 întocmit de

Centrul de Medicină Legală s-a concluzionat că în urma analizei paternității cet. Creli Iurie1.n.1965, decedat la data de 17.05.2023, față de copilul cet. Pascali Minola d.n.***** nu se exclude şi probabilitatea că anume el este tatăl biologic a cet. Pascali Minola a.n. 2005 constituie 99,999998432103% (f.d. 59-61).

43. La 15.06.2023, reprezentantul legal Pascali Galina, în interesele minorei Pascali Minola, a depus cerere în procedura specială privind constatarea paternităţii indicând persoane interesate Agenţia Servicii Publice, Direcţia pentru protecţia drepturilor copilului sect. Buiucani mun. Chişinău, Orbu Nicu şi Orbu Dan (f.d. 3-6).

44. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii și prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025 a admis cererea formulată de petiţionara Pascali Minola. S-a constatat paternitatea cet. Creli Iurie, d.n. *****, IDNP ***** şi decedat la data de 17.05.2023 ca fiind tatăl biologic a copilului său Pascali Minola, d.n. *****, IDNP *****. Hotărârea serveşte temei pentru introducerea înscrierilor de rigoare în actele stare civilă a fiicei Pascali Minola, d.n. *****, IDNP ***** la rubrica „tată” privind datele lui Creli Iurie, d.n. *****, IDNP *****

45. Contestând cu apel hotărârea primei instanțe, apelanții Orbu Dan și Orbu Nicu și-au exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, solicitând instanței de apel respingerea acțiunii în partea stabilirii paternității.

46. Urmare a acestui fapt și ghidându-se de principiul disponibilității părților și examinării pricinii în apel în limitele pretențiilor din cererea de apel, situație reglementată potrivit dispozițiilor art. 27 alin. (1) și art. 373 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul va supune verificării hotărârea instanței de fond doar în partea stabilirii paternității.

47. La capitolul respectiv actele pricinii denotă corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță, privind admiterea cerinței cu privire la constatarea paternității cet. Creli Iurie, d.n. *****, IDNP ***** şi decedat la data de 17.05.2023 ca fiind tatăl biologic a copilului său Pascali Minola, d.n. *****, IDNP *****.

48. La acest subiect, Colegiul reține că instanța de fond corect a reținut că la momentul când s-a născut petiţionara Pascali Minola d.n.*****, Creli Iurie şi Pascali Galina locuiau împreună, nu erau căsătoriţi, iar ca urmare în certificatul de naștere a copilului a fost indicat numele mamei.

49. Totodată, instanța de fond a reținut în calitate de probe înscrisurile prezentate de părți, cât și raportul de expertiză ADN, astfel, nu pot fi reținute argumentele apelanților, care invocă că expertiza judiciară genetică a ADN, ordonată de instanța de fond, este una prematură, deoarece ordonanța din 19.05.2023 a organului de urmărire penală a IP Buiucani, al DP Chişinău reprezentat de ofiţerul de urmărire penală Nadejda Ghindă prin care dispunerea efectuării expertizei medico-legale a cadavrului în rezultatul căreia au fost prelevate probe biologice de la cadavrul Creli Iurie este obiectul plângerii penale a apelanţilor, or, această ordonanță ține de cauza penală și nu are relevanță în prezenta pricină.

50. Subsecvent celor relatate, Colegiul civil remarcă că probele prelevate de la cadavrul Creli Iurie legal au fost folosite în efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 202405O0115 din 30.05.2025 întocmit de Centrul de Medicină Legală, iar procedura de prelevare a probelor biologice nu a fost viciată, întrucât în raportul de expertiză indicat supra, expertul Verbițchi Svetalana a indicat că pentru examinare, din arhiva Secţiei Biologie medico-legală, a fost recepţionată proba de sânge, împachetată şi sigilată în plicul-standardizat, cu datele de înregistrare ce corespund datelor din *Registrul investigaţiilor sero-biologice pentru determinarea grupei sanguine,* prelevate de la cadavru Creli Iurie, a.n.1965, nr. înregistrare 202305B0424; pentru cercetare din proba sângelui uscat s-a prelevat fragment (m/ob.115-1).
51. Totodată, Colegiul constată că la data de 6 noiembrie 2024 avocatul pârâților/apelanți Cristina Filat a făcut cunoștință cu materialele cauzei, inclusiv cu raportul de expertiză judiciară nr. 202405O0115 din 30.05.2025, întocmit de Centrul de Medicină Legală, iar careva obiecții pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond la acest raport nu au fost invocate, ba din contra la materialele cauzei este anexată recipisa din 23.05.2023, semnată de Orbu Dan și Orbu Nicu, prin care ultimii recunosc faptul că Pascli Minola este fiica decedatului Creli Iurie (f.d. 17).
52. Din acest motiv, solicitarea apelanților privind respingerea acțiunii cu privire la constatarea paternității decedatului Creli Iurie în privința copilului Pascali Minola, nu poate fi reținută întrucât Colegiul reține temeinicia acțiunii, cât și soluția instanței, or, prin prisma raționamentului instituit la art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă probele anexate nu pot servi drept temei de admitere a argumentelor apelanților.
53. La fel, Colegiul va respinge ca nefondate argumentele apelanților inserate în cererea de apel, or acestea în esență, exprimă un simplu dezacord cu soluția instanței de fond, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată, la caz, a normelor de drept material sau procedural de către prima instanță.
54. În acest sens, Completul judiciar reţine că, prin prisma jurisprudenţei CEDO, art. 6 paragraf. 1 al Convenţiei nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de apel, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge apelul declarat împotriva hotărârii pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsită de şanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).
55. În final, Colegiul subliniază faptul că apelanții nu au invocat alte motive în necesitatea anulării hotărârii pronunțate de prima instanță, și, deoarece apelanții nu au demonstrat temeinicia pretențiilor sale din cererea de apel, va respinge apelul acestora, ca fiind unul nefondat.
56. În circumstanțele descrise, Colegiul atestă că dovada paternităţii se face prin orice mijloc de probă admis de lege: martori, înscrisuri (ex.: înscrierile din foaia clinică privind datele despre sarcină, despre noul-născut), mărturisirea pârâtului. Un rol

deosebit îl reprezintă expertiza medico-judiciară, instanţa urmând să-şi formeze convingerea asupra stabilirii paternităţii din ansamblul de probe prezentate.

57. Din considerentele descrise și având în vedere faptul, că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecății, a stabilit corect starea de fapt și situația real existentă a litigiului, a identificat și aplicat corect normele materiale și procedurale, adoptând o hotărâre întemeiată și legală, iar cererea de apel este neîntemeiată, conținând formulări declarative și reducându-se, în mare parte, la critici formale în privința soluției instanței de fond, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul formulat și înaintat de apelanții Orbu Dan și Orbu Nicu și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025.

58. În conformitate cu prevederile art. art.385 lit. a), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de Orbu Dan și Orbu Nicu.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 13 februarie 2025, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de reprezentantul legal Pascali Galina în interesele minorei Pascali Minola, persoane interesate Agenția Servicii Publice, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani mun. Chișinău, Orbu Nicu și Orbu Dan privind constatarea paternităţii.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii Constantin Roșca

Roman Pascari